HAND-OUT DUURZAME PROJECTEN OPZETTEN

Hand-out Duurzame projecten opzetten 1
Inleiding 1
Verankering: zorgen dat resultaten blijven bestaan 1
Kennisdeling: zorgen dat resulaten verder groeien 4
Checklist voor duurzame projecten 5

INLEIDING

Wat betekent duurzaamheid (**impact op de lange termijn**) van LEADER-projecten & waarom is dit belangrijk?

Waarom:
LEADER heeft de taak een positieve verandering te realiseren op het platteland.
Een project is tijdelijk vs de uitdaging waarop het inspeelt dat vaak niet is.
Daarom is het belangrijk om al tijdens de projectperiode al na te denken over wat er na afloop gebeurt.

Het is ook een van de beoordelingscriteria voor goedkeuring: is er **aandacht voor continuïteit**?

→ Duurzame projecten: zorgen voor blijvende effecten, bouwen verder met bestaande initiatieven en netwerken, versterken lokale organisaties en gemeenschappen, zorgen dat kennis niet verloren gaat en creëren meerwaarde die ook na de subsidieperiode blijft bestaan.

Het is trouwens belangrijk te beseffen dat **duurzame projectresultaten** niet vanzelf ontstaan na afloop van een subsidie, maar vereisen eigenlijk al een bewuste strategie vanaf de ontwerpfase.

Evaluaties van LEADER-projecten tonen aan dat duurzame projectresultaten vooral afhangen van 2 factoren:

- **Verankering**: gaat over de manier waarop een project ingebed raakt in beleid, in netwerken, in de lokale gemeenschap…
- **Kennisdeling**: gaat over het actief delen van ervaringen, methodieken en resultaten zodat anderen erop kunnen voortbouwen.

Verankering: zorgen dat resultaten blijven bestaan

Zwakke projecten:

- Eindigen met 'we zoeken nieuwe subsidies'
- Blijven losstaand initiatief
- Afhankelijk van 1 trekker

Sterke projecten:

1. **Denken vanaf de start na over continuering**
    - Project sluit aan op langetermijn doelen (beleid, LOS, organisatie)
    - Continuering is ingebakken in ontwerp, niet pas op het einde

= Strategische verankering

2. **Worden deel van bestaande structuren**
    - Project wordt ingebed in de werking van de gemeente, organisatie of partners
    - Project wordt onderdeel van de reguliere werking

= Institutionele verankering

3. **Bouwen een mix op van inkomstenbronnen**
    - Niet afhankelijk van 1 subsidie
    - Combinatie van:
        - nieuwe subsidies
        - eigen inkomsten
        - bijdragen partners

= Financiële verankering

4. **Bouwen partnerschappen**
    - Lokale actoren voelen zich mede-eigenaar
    - Partners (gemeente, organisaties…) nemen een rol op
    - Netwerken en samenwerking zijn ook belangrijke voorwaarden voor verdere opschaling.

= Lokale verankering

5. **Laten lokale actoren overnemen**
    - Kennis en uitvoering zitten niet bij één trekker. Projecten zijn veerkrachtiger wanneer kennis, rollen en verantwoordelijkheden verspreid zijn over meerdere actoren en niet bij één persoon liggen.
    - Capaciteitsopbouw en overdracht van kennis aan lokale actoren verhogen de kans dat resultaten zelfstandig verder leven na de projectperiode
    - Het project leeft autonoom verder

= Operationele verankering

Uiteraard, hoe meer vormen van verankering een project combineert, hoe groter de kans dat de resultaten blijven bestaan na afloop van de subsidie.

Kennisdeling: zorgen dat resulaten verder groeien

Een project hoeft niet alleen impact te hebben binnen de eigen werking. Door ervaringen, methodieken en resultaten te delen, kunnen anderen verder bouwen op wat al ontwikkeld werd.

Kennisdeling vergroot niet alleen het bereik van een project, maar helpt ook anderen om sneller vooruitgang te boeken.

Type kennisdeling	**Wat betekent dit?**
Overdraagbaarheid	Deel methodieken, tools of draaiboeken op een manier die anderen makkelijk kunnen toepassen.
Documentatie	Leg lessen, ervaringen en resultaten helder vast zodat ze later opnieuw kunnen gebruikt worden.
Uitwisseling & netwerken	Wissel ervaringen uit met andere projecten, organisaties of regio's en versterk bestaande netwerken om kennis verder te verspreiden.
Zichtbaarheid	Maak praktijkvoorbeelden zichtbaar zodat resultaten anderen inspireren en aanzetten tot actie.

Checklist voor duurzame projecten

Verankeringsniveau	Reflectievraag
Strategisch	Past het project binnen een langetermijnvisie?
Institutioneel	Wie neemt dit op in de reguliere werking?
Financieel	Welke middelen zijn voorzien na de subsidie?
Lokaal	Is er draagvlak en gedeeld eigenaarschap?
Operationeel	Hebben anderen genoeg kennis om de uitvoering verder te zetten?

Type kennisdeling	Reflectievraag
Overdraagbaarheid	Wat kunnen anderen concreet overnemen?
Documentatie	Welke inzichten mogen niet verloren gaan? Is de kennis vastgelegd en deelbaar?
Uitwisseling & netwerken	Met wie kunnen we leren, delen en de resultaten verder dragen?
Zichtbaarheid	Hoe maken we onze aanpak zichtbaar voor anderen?